

1944-ŪJŪ BIRŽELIS

PROLOGAS

Hikoris, Šiaurės Karolina

Siaubinga būti nekenčiamai. Vos įkėlusi koją į Hikorį iškart pajutau beveik visų mano sutiktų žmonių įtarumą, nepasitikėjimą, atvirą priešišumą. Net moša niekinamai į mane žvelgia. Kai Henris pasakė, kad Liusė vos keleriais metais jaunesnė už mane, pamaniau: kaip nuostabu, galėsime būti draugės. Bet apie draugystę negali būti nė kalbos.

Vieną giedrą birželio rytą klodama lovą išgirstu žingsnius koridoriuje už mūsų kambario, kuriame gyvename su Henriu, durų. Liusė jas atidaro ir nė nepasibeldusi įpuola vidun. Stipriau susijuosiu chalato diržą. Nei Henriui, nei man nepatinka, kad turime gyventi po vienu stogu su jo motina ir seserimi. Po mėnesio ar šiek tiek vėliau persikelsime į nuosavą namą. Viliusi, tada reikalai pagerės. Pasitaisys mūsų santuoka. Mano santykiai su anyta Ruta. Palengvės širdyje. Jau seniai nesijaučiu laiminga. Ir vis dėlto abejoju, ar naujasis namas padės ištaisyti manyje, kas negerai.

Liusė, pasipuošusi koralų spalvos linine palaidinuke ir rusvomis aptemptomis puskelnėmis, klesteli ant Henrio lovos. Rankoje laiko pailgą kažko prigrūstą baltą voką.

– Ar gali mane pamėtėti biuiku iki Adoros namo? – klausia iškėlusį ranką su voku. – Noriu jai nuvežti pinigus paminklui.

– Regis, pinigus Adorai žadėjo nuvežti tavo mama, – sakau kišdama po pagalve pūkuotos lovatiesės kraštą. Adora yra ilgai pas Rutą tarnavusi, jos anūkas – pirmoji poliomielioto epidemijos, siautusios Katobos apygardoje, auka.

– Mama paprašė, kad aš nuvežčiau. – Liusė pasiglosto plaukus tarsi norėdama įsitikinti, ar kiekviena sruogelė savo vietoje. Ji daili, trumpi tamsūs plaukai gražiai nukirpti ir sugarbanoti. Šypsantis jos akys linksmi spindi, bet man ji beveik niekada nesišypso. – Ji nemėgsta lankytis juodukų miestelyje, – toliau aiškina ji. – Taksi vairuotojai irgi nenori ten vežti keleivių, o mūsų automobilis pūpso garaže nenaudojamas. Nuvežk, būk gera.

Jos prašymas mane nustebina. Liusė niekada neslėpė manęs neapkenčianti. Be to, automobilių degalai griežtai normuojami. Važinėjame tik būtiniausiais reikalais, biuiko išvis neliečiame. Per visus penkis mėnesius, kiek gyvenu Hikoryje, jis nė karto nebuvo išvarytas iš garažo. Henris jau pirmą mūsų bendro gyvenimo dieną pareiškė, kad negalėsiu sėsti prie vairo, kol vyks karas. Vairuoti tai moku, bet biuikui reikia naujų padangų, o kai guma irgi griežtai normuojama, gali tekti labai ilgai laukti, kol jos bus skirtos Henriui. Jei tik jam išvis bus skirtos padangos.

– Deja, Liuse, – tariau atsitiesdama nuo lovos, – juk pati žinai, kad Henris man uždraudė naudotis tuo automobiliu.

– Nesąmonė. – Ji apžiūrinėja savo nagus, tokios pačios koralų spalvos kaip ir trumparankovė palaidinukė. – Mašina riogso garaže, – postringauja. – Bakas pilnas degalų. Na ir kas, kad padangos senos. Adora juk ne Mėnulyje gyvena. Pamatysi, be jokio vargo nulėksim iki jos ir grįšim.

– Henris sakė...

– Tu amžinai bijai elgtis savo nuožiūra! – nutraukia mane Liusė, primerkdama mėlynas akis. – Ir kodėl vadini jį Henriu? Juk jis Henkas. *Henris* šlykštu.

– Jis man prisistatė Henriu, todėl man ir liks...

– Jis tik maivėsi. Nagi, būk gera, – meldžia Liusė. – Nuvežk mane. Labai prašau.

Prisėdu ant kėdės prie kosmetinio staliuko ir į ją atsisuku.

– Ar ne geriau nusiųsti jiems pinigų paštu? – Mosteliu į voką su pinigais. – Adoros šeimai vis dar taikomas karantinas, tiesa? Tavęs nė į namą niekas neįleis.

– Neketinu siųsti jiems paštu trisdešimt aštuonių dolerių! – pykteli Liusė. – Nunešiu ir paliksiu ant prieangio laiptų.

Gal pavėžėti? Būtų proga pagerinti santykius su moša. Visos pastangos susidraugauti nuėjo šuniui ant uodegos, bet kai šįkart liksime automobilyje vienos pačios, gal man pavyks? Važiuodamos galėsime paplepėti. O grįždamos stabtelėti kur pakelėje ir išgerti pieno kokteilio.

– Gerai, – tariau. – Dabar?

– Jeigu tau užteks jėgų tuojau pat persirengti. – Ir ji linkteli į mano chalata.

– Žinoma, užteks. – Liusės sarkazmas manęs jau nebeerzina. – Aš tuoj.

Jai išėjus, pradėdu rengtis. Kojinės, korsetas, apatinukas, geltonas sijonas ir balta palaidinukė. Pasiilgau darbinių kelnų ir nunešiotų suvarstomų žemakulnių batelių, kuriuos taip mėgau iki ištekėdama už Henrio. Bet dabar šitoks kasdienis apdaras nebetinka.

Liusė manęs jau laukia prie garažo, prigludusio prie užpalkinės namo sienos. Negaliu numalšinti nervinės įtampos, kai atidarau dviviečio garažo vartus ir prieinu prie automobilio iš vairuotojo pusės. Tuoj nusižengsiu sutuoktinio nurodymams. Viliuosi, kad jis nesužinos. Kai Henris ima pykti, niekada nežinau, ar pradės šaukti, ar tiesiog tylės kaip žemė. Juk vis tiek labai supyks dėl to, ką ketinu daryti.

Atidariusi dureles įsluogiu ant moheriu apvilktos ištisinės automobilio sėdynės, Liusė įsitaiso keleivio pusėje. Turi pasiėmusi

ir kitą voką, didelį, tamsiai rudą, su baltu lipduku gavėjo adresui. Ne kartą mačiau namuose tokius rudus pašto vokus su baltais lipdukais, vis maniau, kad jie skirti Henrio baldų fabrikui. Susit elkusi į vairavimą nepaklausiu Liusės, kam ir jį pasiėmė.

Biuiikas iškart suburzgia, vos tik pasuku raktelį degimo spynelėje ir nuspaudžiu starterį. Bijau, kad Henris galėjo išsiurbti iš biuiko degalus ir supilti į kadilaką, bet, kaip paaiškėja, jis to nepadare. Tarsi kokia atsilikėlė atidžiai patikrinu prietaisų skydelį, pedalus ir pavarų svirtį. Liusė įdėmiai seka akimis kiekvieną mano judesį; mane tai erzina. Paskui viską išplurps savo draugėms. Sakys, kad jos išsigimėlė brolienė nemoka vairuoti biuiko. O draugės vienbalsiai pritar: esu pati nepakenčiamiausia būtybė visame Hikoryje, apgaule suviliojusi Henri Kraftą ir įsiprašiusi jam į žmonas.

– Žiūrėk, nesupainiok priekinės pavaros su atbuline, – perspėja moša.

Manai, kad esu tokia kvaila, mintyse tariau sau, bet nieko jai nesakau ir truputį drebančia ranka įjungiu atbulinę pavarą, o koja sklandžiai atleidžiu sankabą. Lėtai atbula išriedu iš garažo ir važiuoju per platų kiemą.

– Kai išnirsi į gatvę, pasuk šiaurės kryptimi, – sukoman-duoja Liusė.

– Šiaurės? – nustembu. – Mums visai ne į tą pusę.

– Reikės dar kai kur užsukti. – Ji kilsteli rudąjį pašto voką. – Turiu nuvežti vienam žmogui.

Sustabdau automobilį dar neprivažiavusi gatvės.

– Kur tas žmogus gyvena? – klausiu.

Liusė neskuba atsakyti.

– Kitapus upės. Važiuosim 321-uoju keliu.

Nusijuokiu.

– Na jau ne, 321-uoju tikrai nevažiuosime, – atšaunu jai. – Sakei, kad vežčiau pas Adorą, tai ten ir trauksim, taškas. Ir išvis mums nederėjo lįsti prie šito automobilio.

– Tik penkios minutės kelio, Tesa. Nuvažiuojam prie žmogelio namo, įmetam į jo pašto dėžutę voką ir lekiam pas Adorą. Mūsų kelionė pailgės vos dešimčia minučių. Kas čia tokio?

Pažvelgiu į degalų rodyklę. Jų tikrai užteks. Iš tiesų nebus nieko blogo.

– Kas ten tokio svarbaus, kad negali paštu išsiųsti? – klausiu mostelėdama ranka į rudąjį voką.

– Kažkokie svarbūs verslo dokumentai, Henkas nori, kad adresatas juos gautų kuo greičiau, nes paštu ilgai truks. Pats neturėjo laiko nuvežti. Tik apsidžiaugs, kad mes tuo pasirūpinsim.

Diena išaušo giedra ir šilta; noriu Liusei įsiteikti. Padaryti ką nors gero.

– Gerai, – nuolaidžiai tariau. Išvažiavusi atbula iš kiemo patraukiu medžiais apsodinta mūsų gatvele šiaurės pusėn. Sėdėdama prie vairo staiga pajuntu laisvės jaudulį. Mudvi atsidarome automobilio langus, į vidų plūsteli šiltas lauko oras.

– Henkas galėtų leisti tau naudotis šituo automobiliu, – sako Liusė, man pasukus už kampo. – Jis toks šykštus.

– Nešykštus, – stoju ginti vyro. – Jis labai geras.

Pajuntu, kaip ji į mane spokso, todėl atsisuku ir klausiu:

– Kas yra?

– Tu visai nepažįsti Henko, – ištaria moša.

– Kaip suprasti?

Ji knebinėja spaustuką ant rudojo voko.

– Apie mano brolių būtų galima tiek... Nė neįsivaizduoji, Tesa, – atsidūsta Liusė. – Esi labai naivi. Žinai, jis tavim naudojasi. Ko gero, taip ir turi būti. Tu juo pasinaudojai, dabar jis naudojasi tavimi.

Tvirtai sugniaužiu vairą. Ji mina man ant nuospaudos. Silpnumo akimirka mane dažnai apninka tam tikra baimė. Tada bandau save įtikinti, kad Henris doras žmogus. Juodžiausiomis dienomis vis bandau sau priminti, kad nors dabar su juo nesu laiminga, be jo man būtų buvę dar blogiau. Jau seniai išmokau

nekreipti dėmesio į vyro nuotaikų kaitą, susitaikyti su jo teisinimais, kai iš darbo grįžta vėlai naktį arba visai nepareina.

– Nieko nesuprantu, – sakau Liusei. – Kaip jis manim naudojasi? – Teiginį, kad pati juo pasinaudojau, nuleidžiu negirdom. To argumento niekada neįstengsiu atremti.

– Tiek to, – atšauna moša. – Važiuojam.

– Ne, aš rimtai, Liuse, – neatlyžtu. Mums artėjant prie STOP ženklo, įjungiu žemesnę pavarą ir sumažinu greitį. – Negalima taip pradėti pokalbio, o paskui...

– Tiesiog jo nepažįsti, ir tiek. – Jos balsas griežtas, net truputį baugokas. – Henkas visai ne toks, kokį vaizduojiesi.

Sutrikusi nusijuokiu.

– Kaip paslaptinga! – sušunku. Kai privažiuojame 321-ąjį kelią, pasuku į paupį. – Reikės Henrio paprašyti, kad man atskleistų savo juodžiausias paslaptis.

– Nedrįšk jam užsiminti, kad ką nors tau sakiau. – Liusė krypteli galvą į langą ir leidžia vėjui taršyti plaukus. – Verčiau baigiam šią temą, gerai?

– Gerai, – atsakau.

Kelias mylias važiuojame tylėdamos. Priekyje išvystu plačią upę. Lygiame lyg stiklas vandens paviršiuje atsispindi saulė. Visai netoli didžiulio tilto pasigirsta garsus pokštelėjimas, staiga mūsų automobilį kažkas bloškia į dešinę. Tyliai aikteliu ir stipriai spaudžiu stabdį, bet automobilis praranda sąlytį su kelio danga ir čiūžtelėjęs žolėta šalikele neria nuo stataus šlaito tiesiai į upę. Liusė suklinka, rankomis išsiremia prietaisų skydelio. Sprogo padanga, dingteli mintis, gal net kelios. Regis, ilgiausiai skriejame oru, stveriu vairą, bandau nulaikyti, bet jis savaime sukasi ratu. Iš visų jėgų priminu stabdį, bet tai nė kiek nepadeda, mes lyg katapultos sviedinys lekiamė į spindinčią vandens juostą. Dirsteliu į Liusę ir suklinku. Atrodo apstulbusi, jai iš kaktos srovele per skruostą teka kraujas, krutančiose lūpose nebyli malda.

Biuiikas nosimi rėžiasi į vandenį, o man pasidingoja, kad bloškiamės į mūrinę sieną. Iškart imame grimzti, pro atdarus langus plūsteli šaltas vanduo, liejasi man ant kelių, teka ant automobilio grindų. Vanduo kaipmat apsemia kulkšnis, šlaunis.

– Išleisk mane! Išleisk! – mostaguodama rankomis klykia Liusė.

Širdis kūju daužosi krūtiniėje. Bandau atidaryti automobilio dureles, bet ne mano jėgoms įveikti vandens slėgį.

– Lįsk pro langą! – sušunku mošai. Ji karštligišškai suka lango rankenėlę, bergždžiai mėgina pakelti stiklą, kad į saloną nebeplūstų vanduo. – Neuždaryk lango! – surinku. – Pro jį galėsi išlįsti!

Liusė sėdi lyg apsvaigusi, tebešnabždėdama maldą. Vanduo netrunka pasiekti man smakrą. Širdis apmiršta iš siaubo, nes suvokiu, kad jis tuoj apsems galvą, tada nebeturėsiu kuo kvėpuoti. Ištraukiu kojas iš po vairo, užsiropščiu ant sėdynės, įsitveriu durelių ir priešindamasi vandens srautui išlendu pro atdarą langą. Žiopteliu, įtraukiu į plaučius oro ir tik dabar suprantu, kad ilgai nekvėpavau, nors nosis ir nebuvo panirusi.

Automobilio stogas vis dar kyšo iš vandens. Įsitvėrusi jo nusigaunu į keleivio pusę. Sukišusi rankas į vandenį bandau sugraibyti durelių rankeną. Įkvepiu oro ir paneriu. Liusė vis dar tūno įstrigusi automobilyje, sėdi atlošusi galvą, stengdamasi laikyti nosį virš vandens. Imu belsti į stiklą, bet nesėkmingai, bandau rankomis parodyti, kad atidarytų langą. Deja, moša manęs nesupranta, o aš matau, kaip vanduo semia jai nosį, kaip ji visa panyra po vandeniu. Mėlynos Liusės akys išsiplečia iš siaubo, nebyliai maldauja padėti; delnu ji įsiremia į stiklą. Išnyru iš vandens, giliai įkvepiu oro ir vėl iš visų jėgų nusiiriu aplink automobilį prie vairuotojo pusės. Reikia įlįsti į vidų ir bandyti kaip nors ją ištraukti. Vėl įkvepiu oro, paneriu ir lendu pro langą. Kojomis tabaluodama už lango, stveriu mošą už peties, kita ranka čiumpu už plaukų ir bandau traukti, bet ne-

trukus pamatau, kad jos kojos įstrigusios po prietaisų skydeliu. Liusė į mane atsisuka – sukaustyta siaubo matau jos akyse gęstant gyvybę. Akimirksnį pati apmirštu, iš baimės man priemsta protas, galiausiai suvokiu, kad tuoj trūks plaučiai. Panikos genama išlendu pro langą, o galvoje kirba vienintelė mintis: oro! Greičiau įkvėpti oro!

Paskui jau nieko nebeprisimenu.

PIRMA DALIS

1943-IŪJŪ RUGPJŪTIS

1.

Mažoji Italija, Baltimorė, Merilandas

– Didelis gabalas daktariukui, – taria mama, duodama per stalą lėkštę Vincentui mūsų ankštoje svetainėje. Laiko ją kaire ranka – dešinė tebėra silpna po patirto prieš kelerius metus nedidelio širdies smūgio. Lėkštė su mamos iškeptu itališku pyragu išties sunki. Ji kelias savaites taupė perkamą už talonus cukrų, kad galėtų jį iškepti.

– Ačiū, mama. – Vincentas jai nusišypso. Kiek tik pamenu, visą laiką vadina mama, o ši iš laimės net tirpsta. Ir pati nė kiek ne mažiau už mane dievina Vincentą. Mano mamai jis atstoja sūnų, kurio ji taip ir nesusilaukė. Rasus, Vincento tėvus, dabar sėdinčius priešais mane, aš pati vadinu Mimi ir Tėtušiu. Jų šeima gyvena čia, Mažajoje Italijoje, mūsų kaimynystėje. Šioje gatvėje stovi visiškai vienodi mūriniai namukai, marmuriniai mano ir Vincento namų laipteliai niekuo nesiskiria, tad kai vaikystėje užsižaisdavau gatvėje ir norėdavau grįžti namo, turėdavau gerai pagalvoti, katras namas mūsų, katras Vincento. Viduje jie irgi beveik identiški: kambariuose pilna šventų kryželių, Marijos statulėlių, įrėmintų šventų paveikslėlių su Jėzaus širdimi, juose amžinai tvyro pomidorų padažo ir itališkų kiaulienos dešrelių kvapai.

Šiandien švenčiame mano dvidešimt trečiąjį gimtadienį ir Vincento rezidentūros Džono Hopkinso ligoninėje pabaigą. Vincentą pažįstu nuo lopšio, paauglystėje beprotiškai jį išimylėjau. Be to, turiu prisipažinti, kad išvydusi jį su tuo baltu gydytojo chalatu ir ant kišenėlės išsiuvinėtu užrašu *Gyd. Vincentas Rasas* bei stetoskopu ant kaklo, ėmiau dar labiau juo žavėtis. Baltas chalatas paryškina dailią Vincento išvaizdą: vešlūs plaukai ir V raidės pavidalo plaukų juosta virš kaktos, plati baltų dantų šypsena, beveik tiesi nosis su vos įžiūrima erelio snapo kuprele – išskirtinis jo tėvo ir visos giminės bruožas. Prieš metus Vincentas man pasipiršo, gegužę tapsiu jo žmona. Jau labai seniai vaizduojamės mūsų bendrą ateitį. Žinome, kur gyvensime: naujesnėje, modernesnėje Mažosios Italijos dalyje, ne per toliausiai nuo tėvų, bet ir nevisiškai arti. Turėsime keturis vaikus. Abu esame vienturčiai – italų šeimose tai reikybė, – todėl nenorime atžalos, augančios vienos kaip pirštas. Pasikliaudami natūraliu gamtos šauksmu žinome, kad galime turėti ir daugiau nei keturis palikuonis. Aš nieko prieš. Jau seniai svajojame, kad vieną dieną Vincentas imsis privačios vaikų ligų praktikos, o aš tapsiu jo klinikos medicinos sesele. Po kelių mėnesių baigsiu medicinos mokyklą, išlaikysiu egzaminą licencijai gauti ir galiausiai galėsiu vadintis profesionalia medicinos seserimi. Dirbsiu darbą, apie kurį svajojau nuo dešimties metų, kai mama susirgo cukriniu diabetu ir seselė išmokė mane leisti insuliną. Mama ir pati puikiausiai galėjo susileisti, bet norėjo pasėti manyje sėklą, kuri subrandintų siekį pasirinkti profesiją. Jai pavyko. Ligonijų slaugymas tapo mano gyvenimo aistra. Kaip seksis būti ir medicinos seserimi, ir daugiau nei keturių vaikų mama, dar neišsivaizduoju, bet labai norėčiau sužinoti.

– Ar dar neišsirinkai suknelės, Tesa? – klausia Mimi, nurijsi didelį pyrago kąsnį. Ji, kaip ir vyras, kalba su nežymiu itališku akcentu. Jų santuoka buvo iš anksto nulemta. Tėtušis

dar jaunystėje atvyko čia iš Sicilijos žinodamas, kad seno šeimos draugo dukra jau metai gyvena Mažojoje Italijoje ir laukia jo pasirodant. Man sunku įsivaizduoti, kad galėčiau tekėti už beveik nepažįstamo žmogaus, bet Rasai labai atsidaavę vienas kitam. O mano tėvai gimė ir augo Mažojoje Italijoje, susipažino šokiuose. Tėtis mirė, kai man buvo tik ketveri, beveik jo neprisimenu. Po tėčio mirties Mimi su Tėtušiu priglaudė mane bei mamą po savo svetingu ir globėjišku sparnu.

– Mums patinka dvi suknelės, bet negaliu apsispręsti, kurią rinktis, – atsakau jai. – Betgi dar labai anksti.

Mama ir Mimi buvo šalia, kai matavausi sukneles. Jeigu išsirinkčiau dabar, tai iki gegužės turėčiau žiūrėti, ką valgau, kad nepriaugčiau svorio. Norėčiau, kad galutinai apsispręsti man padėtų geriausia draugė Džina Farinola. Drauge ir jai išrinktume pirmosios pamergės suknelę.

– Tau vienodai tinka abidvi, – taria Mimi.

– O man labiau prie širdies ta su rožytėmis, Tesa, – sako mama ir palinkusi per stalą užkiša išsprūdusią plaukų sruo-gą man už ausies. Paveldėjau iš jos vešlius, garbanotus beveik juodus plaukus. Skirtumas tik tas, kad jos plaukai jau nuberti šarmos.

– Ak, ta su rožytėmis tikrai labai graži, – pritaria jai Mimi.

Sugaunu Vincentą susižvelgiant su tėvu ir šyptelint, kai kalba ima suktis apie moteriškus reikalus. Šie du dailūs tamsia-akiai, tamsiaplaukiai vyrukai lieka sėdėti prie stalo; rūko papi-rosus ir traukia per dantį Baltimorės „Orioles“ beisbolo koman-dą, o aš su mama ir Mimi stoju nukraustyti stalo ir parnešti į virtuvę maisto likučių. Kone visus vestuvių reikalus Vincentas perleido man tvarkyti. Vestuvės bus kuklios. Vakarienės nusprendėme pakviesti tik trisdešimt svečių į vieną lankomiausių čionykščių restoranų. Daugiau pakviesti niekaip neįstengtume, bet aš būčiau patenkinta, jeigu ateitų tik patys artimiausi mūsų šeimų žmonės. Svajoju apie santuoką, ne apie iškilmes.

Mamai stojus plauti indų, o man ir Mimi juos šluostant, į mūsų mažą virtuvę užėina Vincentas ir apkabinęs mane per liemenį klausia:

– Ar galiu trumpam pavogti iš jūsų Tesą?

– Žinoma. – Mimi ištraukia man iš mano rankų ir švelniai mane stumteli durų pusėn. – Eik, eik. Smagiai praleiskit laiką.

Vincentas paima mane už parankės ir nusiveda per svetainę prie durų.

– Eime pasivaikščioti, – taria. Kai išeiname į lauką, apkabina mane per pečius; gatvelėje pasukame į kairę. Jau daug metų nuo Vincento prisilietimo mane krečia lyg elektra. Pirmą kartą tokią žaibo iškrovą pajutau būdama penkiolikmetė – jis, devyniolikmetis, buvo ką tik grįžęs iš koledžo. Aš tuokart nesėkmingai bandžiau pakeisti „Victrola“ patefono adatėlę Rasų svetainėje. Vincentas suėmė mane už šonų ties krūtine ir švelniai patraukė į šalį – man net keliai ėmė linkti. Pakeitęs adatėlę atsigrėžė ir paklausė:

– Ko norėtum paklaustyti?

Negalėjau jam atsakyti, nes baisiai spengė ausyse. Protas staiga aptemo, kūnas virto tikru įtemptų nervų raizginiu. Iš Vincento šypsenos supratau, kad jis puikiai žino, kaip jaučiuosi. Paskui pakvietė mane į kiną. Taip viskas ir prasidėjo. Mes kartu jau septyneri metai. Septyneri ilgi, nuostabūs, kupini meilės, kartais ir kartaus nusivylimo metai. Mudu trokštame vienas kito daugiau nei galim sau leisti. Ilgiuosi dienos, kai pagaliau galėsime miegoti vienam kambary. Vienoje lovoje. Galiausiai būsime meilužiai – nuo tos minties imu dar labiau geisti šito vyro. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi mumis, kad sugebėjome taip ilgai išlaukti. Nė iš tolo nelinkstame į intymų suartėjimą, Vincentas nenori pasiduoti šiai pagundai. Jis nuo vaikystės svajojo būti kunigu, taigi puikiai suprantu, kodėl manęs nespaudžia peržengti lemiamos linijos iki vestuvių. Džina vis patraukia mane per dantį. Mylėjosi su

savo vaikinui Meku dar prieš jam išeinant į armiją ir šaipėsi, kad mes su Vincentu taip ilgai tempiam gumą. Jos galva, mylėtis jokia nuodėmė. Tiesą pasakius, Džina mažai ką laiko nuodėminga.

– Atsitiko tai, apie ką norėčiau su tavim pasikalbėti, – taria Vincentas, nukelia ranką man nuo pečių ir suima pirštus. Jo balsas, per visą mano gimtadienio ir jo rezidentūros pabaigtuvių šventinę vakarienę buvęs linksmas ir žaismingas, dabar staiga surimtėja, ir aš susirūpinu. Labiausiai bijau, kad Vincento nepašauktų į armiją. Jis serga nesunkia širdies liga, – užesiukas, pasak jo gydytojo, – todėl neimamas į armiją, nors dėl to jaučiasi kaltas. Ačiū Dievui, bendrai jo savijautai tas užesiukas nekenkia. Vincentas vis klausia, kodėl turi sėdėti namie, kai kiti eina į frontą, bet aš truputį savanaudiškai džiaugiuosi, kad jis netinka karo tarnybai.

– Ar jau turėčiau nervintis? – klausiu.

Vincentas spusteli man ranką; auksinio vakaro šviesoje matau jį šyptelint.

– Ne, – atsako. – Tiesiog turėtum būti šiek tiek... lankstesnė.

– Tai įmanoma, – atsakau džiaugdama, kad jis laiko mane už rankos.

Praeiname visą mažų namukų eilę savo gatvėje, kai kurių languose matyti raudonos vėliavėlės su mėlyna žvaigžde, jos rodo, kad kas nors iš šeimos yra išėjęs į karą. Vieno namo lange išvystu dvi mėlynas žvaigždes ir vieną auksinę. Sunku eiti pro tokį namą. Karas reikalauja daug aukų.

Plikomis rankomis jaučiu šiltą ir malonią vakaro gaivą, kai abu patraukiame į mūsų mėgstamiausią vietelę – Šventojo Leono bažnyčią; į šį visų Mažosios Italijos renginių centrą visada einame pasikalbėti. Dar vaikystėje abudu su Vincentu bėgdavome ten ir kuždėdavomės. Joje priėmėme Pirmąją Komuniją ir gavome Sutvirtinimo sakramentą. Bažnyčia mums yra paguodos šaltinis. Čia tapsime vyru ir žmona.